

Sygnatura akt: I C upr 30/13

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu, Wydział I Cywilny

w składzie

Przewodniczący: Sędzia Paweł Kwiatkowski

Protokolant: Katarzyna Mulak

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2013 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o.

przeciwko R. D.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego R. D. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. kwotę 301,59 zł (trzysta jeden złotych 59/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 11 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 93,80 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. Oddała powództwo w pozostałej części;

III. Wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

I C upr 30/13

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 11 grudnia 2012 r. strona powodowa (...) sp. z o.o. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego R. D. kwoty 684,06 zł z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwany zawarł z (...) umowę pożyczki kwoty 250 zł. Pożyczonej kwoty wraz z odsetkami, opłatą przygotowawczą oraz opłatami manipulacyjnym w, w tym kosztami zabezpieczenia spłaty pożyczki określonymi w tabeli opłat i prowizji jednak nie zwrócił. W dniu 28 września 2012 r. pożyczkodawca zawarł ze stroną powodową umowę przelewu wierzytelności z w/w umowy.

Na kwotę dochodzoną pozwem składały się:

- należność główna w kwocie 250 zł,
- koszt poręczenia w kwocie 57,17 zł,
- koszt odsetek w kwocie 4,93 zł,
- kwota naliczonej opłaty za administrowanie pożyczką w wysokości 78,30 zł,

- kwota naliczonych karnych odsetek w wysokości 33,66 zł

- koszty windykacji w kwocie 260 zł.

Pozwany R. D. nie ustosunkował się do pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 14 kwietnia 2012 r. pozwany R. D. zawarł z (...) umowę pożyczki kwoty 250 zł. W umowie zastrzeżono oprocentowanie w wysokości 24 %, tj. czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, termin spłaty pożyczki – 14 maja 2012 r. Zastrzeżono również karne odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, naliczane od pierwszego dnia po terminie wymagalności pożyczki, opłaty dodatkowe za administrowanie należnością – pobierane przez pierwsze 30 dni od upłynięcia terminu wymagalności pożyczki, w wysokości 2,70 zł za dzień opóźnienia, opłaty za sms przypominający o spłacie pożyczki – koszt smsa miał wynosić 20 zł, był wysyłany dzień po terminie wymagalności pożyczki i później co 7 dni, opłaty za e-mail przypominający o spłacie pożyczki – koszt e-maila miał wynosić 20 zł, był wysyłany dzień po terminie wymagalności pożyczki i później co 7 dni, opłaty za monit listem przypominający o spłacie pożyczki – koszt monitu miał wynosić 100 zł, był wysyłany raz po 14 dniach od terminu wymagalności pożyczki. Koszt poręczenia przez podmiot wskazany przez pożyczkodawcę wynosił 14,2% + 1,013 punktu procentowego za każdy kolejny dodatkowy dzień – powyżej 15 dni pożyczki.

(dowód: umowa pożyczki z załącznikami – k. 13-17)

Do pozwanego wysłano cztery smsy, cztery e-maile oraz list polecony, za który zapłacono 3,75 zł.

(dowód: wydruki e-maili – k. 21-22, wyciąg z książki nadawczej – k. 23)

W dniu 28 września 2012 r. (...) zawarła ze stroną powodową (...) sp. z o.o. umowę przelewu wierzytelności z w/w umowy.

(bezsporne)

Mając powyższe na uwadze, Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało częściowo na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie okoliczności przytoczone w pozwie były zasadniczo bezsporne. Wątpliwości Sądu wzbudziła jedynie wysokość kosztów, których strona powodowa domagała się w związku z nienależytym wykonaniem umowy pożyczki przez pożyczkobiorcę. Koszty te przekraczały bowiem kwotę udzielonego kapitału.

Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 483 § 1 kc w przypadku nienależytego wykonania zobowiązania pieniężnego wykluczone jest zastrzeżenie kary umownej, która miałaby charakter odszkodowawczy. Funkcję odszkodowawczą pełnią bowiem w przypadku tego rodzaju zobowiązania odsetki za opóźnienie zastrzeżone na podstawie art. 481 § 1 kc (por. Marcin Lemkowski „Odsetki cywilnoprawne”, wyd. Wolter Kluwer Polska sp. z o.o., Warszawa 2007, str. 95 i n.). Wysokość odsetek jest natomiast limitowana treścią przepisu art. 359 § 2¹ kc, który wprowadza maksymalną wysokość odsetek wynikających z czynności prawnych. Wprowadzenie odsetek maksymalnych limituje przy tym również wysokość wynagrodzenia należnego pożyczkodawcy w związku z udzieleniem pożyczki.

Powyższa regulacja wyklucza zatem obciążanie pożyczkobiorcy jakimikolwiek zryczałtowanym odszkodowaniem przekraczającym kwotę odsetek maksymalnych liczonych od wymagalnego zadłużenia.

W rozpoznawanej sprawie pożyczkodawca zastrzegł maksymalne odsetki karne na wypadek niezwrócenia pożyczki w terminie. W tej sytuacji konieczna była ocena, czy koszty zgłoszone w pozwie zostały faktycznie poniesione przez pożyczkodawcę, czy też ich ustalenie miało na celu obejście zakazu z art. 483 § 1 kc i 359 § 2¹ kc. Zdaniem Sądu

brak było jakichkolwiek dowodów, że koszty wskazane przez powoda miały jakiegokolwiek ekonomiczne powiązanie z kosztami rzeczywiście poniesionymi.

Odnosząc się szczegółowo do poszczególnych kwot wskazanych przez powoda wypada zauważyć, co następuje.

Koszt poręczenia został obliczony w sposób zryczałtowany, pomimo że nie udowodniono, że jakiegokolwiek poręczenie zostało udzielone, a także, że poręczyciel miał zagwarantowane wynagrodzenie za udzielenie poręczenia proporcjonalne do wysokości pożyczki udzielonej pozwanemu,

Koszt administrowania pożyczką nie znajduje żadnego uzasadnienia, albowiem pożyczkodawca nie musiał „administrować” pożyczką, cokolwiek to słowo znaczyłoby dla niego. Jest też bardziej niż wątpliwe, ażeby każdego dnia po dacie wymagalności pożyczkodawca musiał wykonywać jakieś czynności faktyczne w związku z pożyczką. W samej umowie pojęcie „administrowania” nie zostało w żaden sposób wyjaśnione. Przypomnieć należy, że w związku z pożyczką pożyczkodawca może otrzymać wynagrodzenie, które nie przekroczy odsetek maksymalnych, wobec tego zastrzeżenie dodatkowego wynagrodzenia jest niedozwolone.

Koszt wysyłania sms-ów, e-maili i listu poleconego został ustalony w oderwaniu od realiów ekonomicznych. Wypada zauważyć, że koszt sms-a zaczyna się od kilku groszy, przy wielu ofertach całkowicie darmowych, koszt e-maili jest w zasadzie zerowy, koszt wysłania listu poleconego wynosił 3,75 zł. Określenie kosztu tych wiadomości odpowiednio na 20, 20 i 100 zł jest w ocenie Sądu próbą osiągnięcia dodatkowego wynagrodzenia lub odszkodowania przekraczającego wysokość zastrzeżonych odsetek. Ponieważ jednak nie ulega wątpliwości, że pewne czynności związane z przygotowaniem wiadomości musiały zostać wykonane, Sąd, mając na uwadze przeciętny koszt wysłania takich wiadomości oraz czas niezbędny na ich wysłanie (było oczywiste, że pożyczkodawca posługiwał się wzorami, które dodatkowy nakład pracy związany z konkretną umową czynił minimalnym) określił, że wysokość opłat za wysłanie sms-a i e-maila nie mogła przekroczyć 1 zł, a wysokość opłaty za wysłanie listu – 5 zł.

Wobec powyższego klauzule, które zastrzegały wyższą wysokość opłat za wysłanie wiadomości, a także klauzulę w przedmiocie opłat za administrowanie należnością Sąd uznał, za nieważne w rozumieniu art. 58 § 1 kc, jako zmierzające do obejścia prawa (art. 483 § 1 kc i 359 § 2¹ kc). Odnosnie kosztu poręczenia, Sąd uznał natomiast, że koszt ten nie został udowodniony.

W tej sytuacji, przy niekwestionowanym co do ważności przelewie wierzytelności z w/w umowy pożyczki na rzecz powoda (por. art. 509 kc i n kc.), nie ulegało wątpliwości, że skutecznie mógł on przenieść na powoda jedynie wierzytelności z ważnej czynności prawnej.

Mając powyższe na uwadze, Sad zasądził na rzecz powoda kwotę 250 zł tytułem należności głównej, kwotę 4,93 zł i 33,66 zł tytułem należnych odsetek oraz kwoty 4 zł, 4 zł i 5 zł tytułem kosztów wysłania czterech sms-ów, czterech e-maili i jednego listu, jak w pkt I wyroku, oddalając dalej idące powództwo, jak w pkt II wyroku.

O odsetkach od kwoty zasądzonej orzeczono na podstawie art. 481 kc. Wysokość stopy odsetek została sprostowana oddzielnym postanowieniem.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc, zasądzając na rzecz powoda 44,67 % poniesionych przez niego kosztów procesu w kwocie 107 zł.